

Vækst via Eksport: Danmark – Japan

– 21 konkrete vækstinitiativer
inden for eksport, investeringer
og innovation

Vækst via Eksport: Danmark – Japan

– 21 konkrete vækstinitiativer inden
for eksport, investeringer og innovation

Udenrigsministeriet – Eksportrådet

I samarbejde med:

- Erhvervs- og Vækstministeriet
- Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
- Uddannelses- og Forskningsministeriet
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
- Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Indhold

1. Vision for en styrket dansk indsats på ét af verdens største og mest udviklede markeder	5
2. Muligheder og udfordringer	6
2.1 Dansk eksport til Japan	7
2.2 Frihandelsforhandlinger mellem Japan og EU	8
2.3 Japanske direkte investeringer i Danmark	10
2.4 Partnerskaber – forskning og innovation	11
3. Markedsbeskrivelse, danske styrkepositioner og indsatser	12
3.1 Grøn vækst, klima, energi og miljø	12
3.2 Sundhed	15
3.3 Landbrug og fødevarer	17
3.4 IT og kommunikation	18
3.5 Design og mode	19
3.6 Det Blå Danmark	20
4. Initiativkatalog 2014–2016	21

1. Vision for en styrket dansk indsats på ét af verdens største og mest udviklede markeder

“I am back, and so shall Japan be” sagde Japans premierminister, Shinzo Abe på børsen i New York i februar 2013. Sådan rettede han opmærksomheden på sin opsigtsvækkende økonomiske politik “Abenomics”, som han indtil videre har implementeret med succes. Abenomics har styrket optimismen i Japan, og alverdens investorer har genopdaget landet.

Abe-regeringens økonomiske strategi går ud på at gøre en ende på deflationen og sikre en stabil og bæredygtig vækst. Med en aggressiv monetær politik og en ekspansiv finanspolitik er det lykkedes at kick-starte den japanske økonomi. Endnu vigtigere er det, at japanske virksomheder og forbrugere nu igen ser lysere på fremtiden.

Japan er verdens tredjestørste økonomi og en teknologisk gigant. 126 millioner velhavende og kvalitetsbevidste forbrugere gør Japan til verdens andet største marked for mange produkter og et attraktivt sted at investere.

Japan er i færd med at forhandle en række bilaterale og regionale frihandelsaftaler, herunder med EU. Det japanske marked, der traditionelt har været relativt lukket, er med andre ord ved at åbne op. Derfor er det særligt vigtigt, at danske virksomheder netop i disse år overvejer mulighederne i Japan.

Danske virksomheder har kompetencer og løsninger på en række områder, der matcher den udvikling og de udfordringer, som det japanske samfund står overfor. Det drejer sig blandt andet om sundhed og velfærd, landbrug og fødevarer samt grøn teknologi. Japan har verdens ældste befolkning. Det giver danske medicinal- og hjælpemiddelvirksomheder oplagte muligheder for at samarbejde om velfærdsteknologi. Herudover står en ineffektiv landbrugssektor over for en modernisering, og hele den

japanske energimodel skal omlægges efter katastrofen ved Fukushima Dai-Ichi atomkraftværket i 2011. Her har danske virksomheder en konkurrencefordel, da Danmark har et stærkt image som et grønt og bæredygtigt samfund og samtidig har meget at byde ind med på landbrugsområdet.

Danmark har traditionelt klaret sig godt i Japan. Vores samlede eksport af vare- og tjenesteydelser lå i 2013 på 25,5 mia. DKK, hvilket gjorde Japan til Danmarks 9. største eksportmarked. Dansk eksport har også udgjort en høj andel af EU-landenes samlede eksport til Japan. Beholdningen af japanske investeringer i Danmark var på 36,6 mia. DKK i 2012. Det placerer Japan på en 8. plads på listen over lande, som investerer mest i Danmark – og gør Japan til det asiatiske land, som investerer mest i Danmark. Men vareeksporten til Japan er stagneret de senere år, og Danmarks relative markedsandel i forhold til andre EU-lande er faldende. Den udvikling skal vendes, og Danmark skal blive bedre til at udnytte eksport- og investeringspotentialer.

For at udnytte mulighederne på det japanske marked lancerer Udenrigsministeriet – Eksportrådet i samarbejde med en række fagministerier en handlingsplan for Japan med 21 konkrete vækstinitiativer. Formålet med vækstinitiativerne er, at Danmark og danske virksomheder skal blive bedre til at udnytte det store japanske potentiale. Eksporten kan øges; Danmark kan tiltrække flere japanske investeringer, og innovationssamarbejdet mellem Danmark og Japan kan intensiveres.

Vækstinitiativerne gennemføres i perioden 2014-2016 og vil styrke den eksisterende indsats for at udnytte det japanske markeds- og investeringspotentialer. Dette vil ske i et tæt samspil med de øvrige fagministerier, dansk erhvervsliv og de offentlige og private organisationer på erhvervsområdet.

2. Muligheder og udfordringer

Det er størrelsen, der gør det. Japan blev overhalet af Kina i 2010 som verdens næststørste økonomi. Det er dog værd at bemærke, at den "lille" japanske befolkning på 126 mio. har en meget stor købekraft og et BNP på næsten 33.000 mia. DKK, dvs. ca. 22 gange større end Danmarks.

Tokyo er verdens største by og har det største antal dollarmillionærer i verden. Købekraften målt per indbygger er vokset med samme hastighed i Japan og EU det seneste årti på trods af, at den japanske økonomi har oplevet stagnation. De seks største industrigrupper i Japan har alle en omsætning, der er større end Danmarks BNP. Der er 68 selskaber i Japan, der indgår i Fortune 500, hvilket er det tredjehøjeste tal for noget land.

Japans investering i forskning og udvikling er den tredjehøjeste i verden, og Japan står for knap 20% af verdens patentansøgninger. Japan foretager næstflest R&D investeringer i udlandet kun overgået af USA. Der er med andre ord et stort potentiale at tage fat på for danske virksomheder.

Japan og Danmark er et godt match. Globale japanske virksomheder anser kvalitet som altafgørende og er løbende på udkig efter teknologiske løsninger i verdensklasse hos deres partnere. De japanske forbrugere foretrækker eksklusive højkvalitetsprodukter samt stilfuldt, simpelt og funktionelt design. Danmark har allerede positioneret sig som et land, der står for netop disse værdier, og danske produkter nyder stor respekt blandt japanske virksomheder og hos den købestærke del af de japanske forbrugere.

Den japanske mentalitet er også på centrale punkter lig den danske – eksempelvis når det kommer til kvalitet, punktlighed og ærlighed. Der er stabile institutioner med stor forudsigelighed og et effektivt retssystem, selv om godkendelser og dokumentation kan være tidskrævende og besværlige. Det skaber et godt grundlag for gensidig tillid og samhandel. For mange etablerede danske virksomheder er Japan deres mest stabile marked med god indtjening.

Japan har et – ikke altid retfærdigt – ry som et besværligt marked, hvilket har overskygget de mange muligheder, som det japanske marked rummer. En række af barriererne vil blive adresseret i en kommende frihandelsaftale mellem EU og Japan. Det drejer sig både om toldbarrierer og ikke-toldmæssige hindringer så som forskellige standarder og manglende gensidig anerkendelse af standarder. Desuden er der barrierer, som ikke kan klares ved frihandelsforhandlinger. Det gælder sprogbarrierer, høje omkostninger og japanske institutioners komplekse administrative og reguleringsmæssige system, der ofte forlanger meget detaljeret dokumentation. Det er dog barrierer, som virksomhederne enten selv eller i samarbejde med den danske ambassade i Tokyo eller andre samarbejdspartnere kan overkomme.

Det kan også være både vanskeligt og tidskrævende at komme ind på markedet, men hvis man har den nødvendige tålmodighed, belønnes man med stor loyalitet fra den japanske samarbejdspartner. Derfor omtales Japan ofte som det ultimative insidermarked.

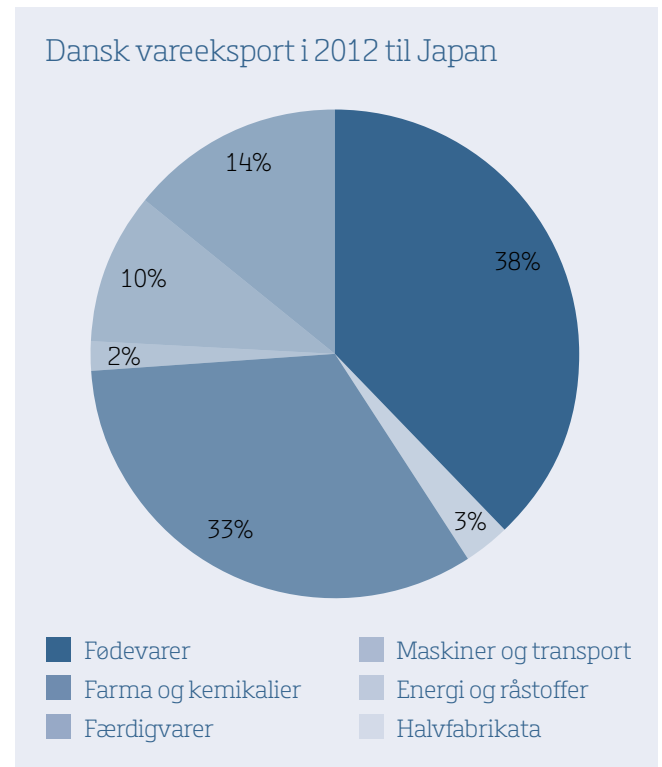
Fakta: Eksportrådet i Japan

Eksportrådet i Japan er baseret på ambassaden i Tokyo og råder over 10 eksport- og investeringsmedarbejdere. De assisterer over 150 danske virksomheder om året med at udnytte mulighederne inden for sundhed, energi & miljø, landbrug & fødevarer, IKT samt design & mode.

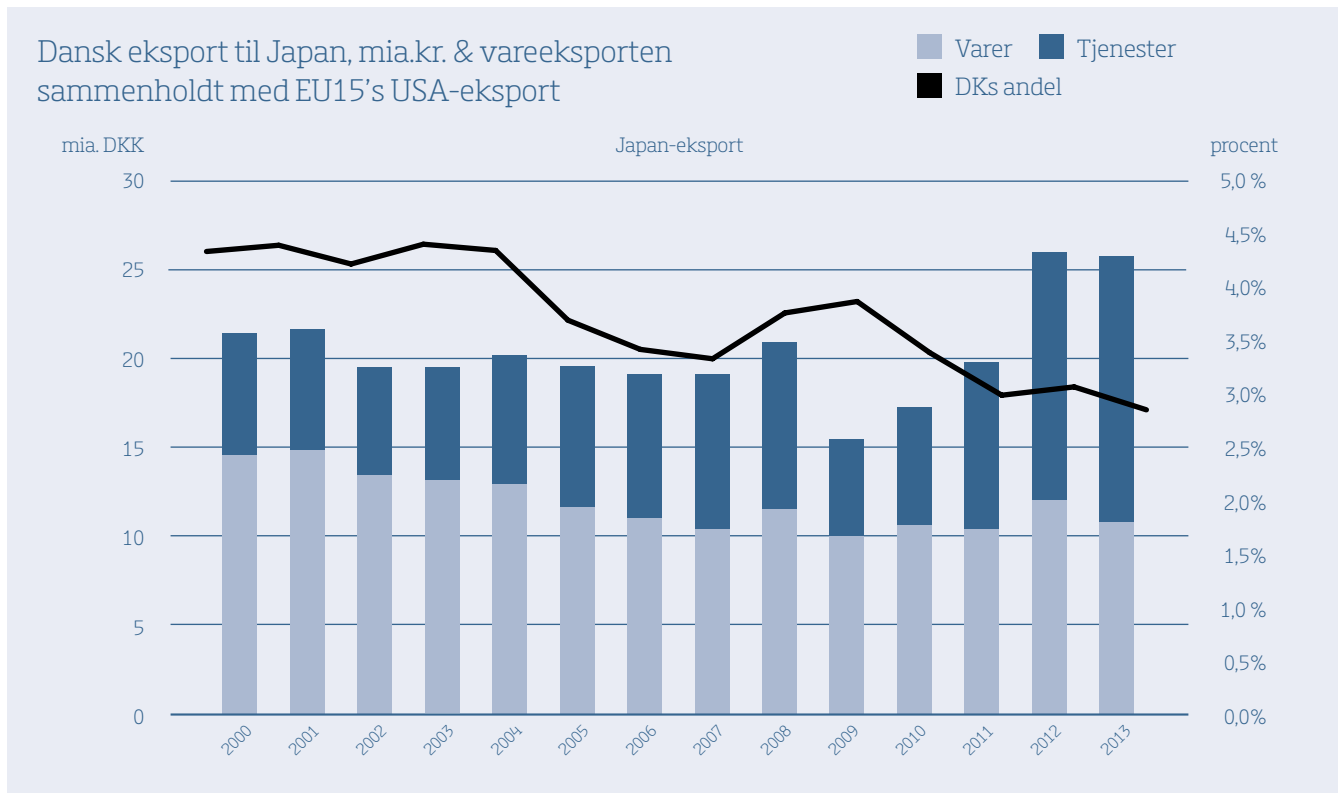
2.1 Dansk eksport til Japan

Japan er Danmarks 9. største eksportmarked. I følge Danmarks Statistik var den samlede vare- og tjenste-eksport i 2013 i alt 25,5 mia. DKK. Knap 60% af eksport-indtægterne stammer fra tjenester, primært søfart, mens godt 40% stammer fra varer, primært svinekød og medicinalvarer. Samlet aftog Japan 2,5% af den danske vare- og tjensteeksport, hvilket er noget mere end i 2009, hvor andelen var 1,9%, men mindre end i 2000, hvor andelen var 2,9%. I følge Danmarks Statistik udgør tjenste-eksporten en stadig større andel af den samlede danske eksport til Japan. I 2000 udgjorde tjensteeksporten godt 30% af indtjeningen, mens andelen i 2013 er øget til knap 60%. Tilsvarende er vareeksportens andel faldet fra omkring 70% i 2000 til godt 40% i 2013. jf. figuren nedenfor.

Danmark har som det eneste europæiske land haft overskud på betalingsbalancen med Japan i adskillige årtier. De dominerende eksportartikler er svinekød og lægemidler, se figur til højre. Der kan dog registreres en betydelig nedgang i eksporten af kød fra 5,8 mia. DKK i 1999 til 3,6 mia. DKK i 2012, hvorimod eksporten af medicin og

Kilde Danmarks Statistik

Kilde Danmarks Statistik og Eurostat

farmaceutiske varer er gået betydeligt frem i perioden. Fortsætter denne udvikling vil farmaeksporten, som i 2012 var på 2,6 mia. DKK, om få år overgå eksporten af kød, men opnås der lempelser i forhold til Japans minimumsprisystem for svinekød, forventes det, at den danske svinekødseksport til Japan igen kan stige.

Faldet i vareeksporten i de sidste 12 år skyldes især den faldende eksport af kødvarer. Stigende konkurrence i form af samarbejder og handelsaftaler på området mellem Japan og andre lande, herunder USA, er hovedårsagen til den faldende eksport på området. Den danske andel af EU15-vareeksporten til Japan er i 12-årsperioden faldet markant (jf. figur ovenfor) fra 4,3% i 2000 til 3,0% i 2012. På trods af faldet er et niveau på 3,0% af EU15-eksporten stadig et relativt højt niveau, som f.eks. kan sammenlignes med et niveau på 2,0% til USA eller 1,7% til Sydkorea.

2.2 Frihandelsforhandlinger mellem Japan og EU

Et af de helt store indsatsområder for Danmark og dansk erhvervsliv i de kommende år er forhandlingerne om en frihandelsaftale mellem EU og Japan.

Frihandel og dermed en åbning af det japanske marked, spiller en nøglerolle i den japanske regerings økonomiske politik. Det er essentielt for Japan at indgå frihandelsaftaler på tværs af Stillehavet med landene i Asien og med EU for at kunne sikre vækst i Japans eksporttunge økonomi.

Forhandlingerne om en frihandelsaftale mellem EU og Japan blev formelt indledt i marts 2013. De indledende frihandelsforhandlinger var en handelspolitisk hovedprioritet under det danske EU-formandskab i 2012. Danmark er

også et af de få EU-lande, som kan forvente et entydigt positivt økonomisk resultat af en ambitiøs aftale mellem EU og Japan. Beregninger foretaget for Udenrigsministeriet af Copenhagen Economics har vist, at en ambitiøs frihandelsaftale mellem EU og Japan kan medføre et løft i dansk eksport til Japan på op imod 70% svarende til 18 mia. DKK, når aftalen er fuldt indfaset.

Det er navnlig landbrugs- og fødevarerhvervet samt lægemiddelindustrien, der har meget stærke interesser i en åbning af det japanske marked. Landbrugs- og fødevarer samt lægemidler tegner sig tilsammen for over halvdelen af den danske vareeksport til Japan. En af de væsentligste danske interesser er øget markedsadgang for svinekød, som er begrænset af det nuværende japanske prisystem for import. Danske fødevarerproducenter har også en betydelig interesse i, at Japan afskaffer en række tekniske handelshindringer som blandt andet forbud mod gængse tilsætningsstoffer i fødevarer. EU har krævet, at Japan allerede i løbet af forhandlingerne tager konkrete skridt til at ændre reglerne.

På lægemiddelområdet vil en mulig frihandelsaftale blandt andet være økonomisk interessant, hvis Japan vil godkende kliniske tests udført på baggrund af internationalt anerkendte standarder og i andre lande. Derudover vil det bl.a. være til fordel for den danske lægemiddelindustri, hvis reglerne for prisfastsættelse og tilskud til lægemidler på det japanske marked gøres mere gennemskuelige.

Herudover forventes en frihandelsaftale mellem EU og Japan på længere sigt også at få en positiv virkning for shippingindustrien, idet særligt søtransport er et dominerende element i den samlede danske eksport til Japan. En øget varehandel forventes også at have positive effekter på shippingbranchen. Shippingområdet adresseres også i forhandlingerne, og resultatet forventes at give bedre markedsadgang og bedre operationsvilkår.

For at sikre, at Danmark og dansk erhvervsliv får størst mulig gavn af en forventet frihandelsaftale mellem EU og Japan, vil der blive taget initiativ til at:

- Sikre at de væsentligste danske eksporterhverv inddrages i forhandlingerne samt at gennemføre en løbende oplysningskampagne om forhandlingerne og en målrettet oplysning om en endelig frihandelsaftale, herunder muligheder for danske eksportvirksomheder.

2.3 Japanske direkte investeringer i Danmark

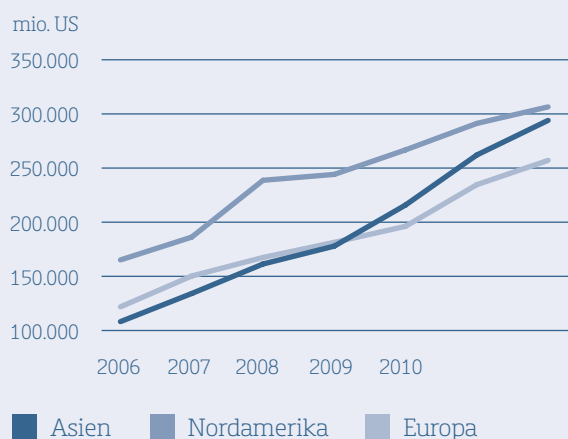
Japan er verdens næststørste investor kun overgået af USA og den største i vækstregionen Asien. Japanske investeringer har haft en opadgående tendens de senere år. I Danmark har det betydet investeringer inden for IKT, elektronik, energi og flere test- og forskningssamarbejder med fokus på velfærdsteknologi. Det vurderes, at der er et stort potentiale for yderligere

japanske investeringer i Danmark inden for bl.a. clean tech, alternativ energi, IKT og især på sundhedsområdet og i forhold til velfærdsteknologi. For Danmark kan sådanne investeringer tilføre ny viden, underbygge eksisterende styrkepositioner og være med til at videreudvikle nye sundhedsteknologier, grønne teknologiløsninger og IT-teknologier.

Fakta: Invest in Denmark i Japan

Indsatsen for at fremme japanske investeringer i Danmark håndteres af Invest in Denmark i Tokyo, som opsøger potentielle japanske investorer i hele Japan med henblik på at identificere konkrete projekter. Invest in Denmark tilbyder information og analyser, etablering af kontakt til potentielle partnere, offentlige myndigheder, uddannelses- og forskningsinstitutioner samt organisering af "fact finding" – besøg i Danmark. Endelig tilbyder Invest in Denmark også praktisk assistance i forbindelse med etablering af virksomhed i Danmark.

Japans beholdning af udenlandske direkte investeringer, fordelt på regioner. Mio. USD

Kilde Jetro (Japan External Trade Organisation)

For at sikre, at Danmark fremadrettet får en større andel af de Japanske investeringer, vil der blive taget initiativ til at:

- Styrke investeringsfremmeindsatsen over for japanske virksomheder, der beskæftiger sig med sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger. Her vil fokus bl.a. være på at få flere japanske robotteknologiske virksomheder til at placere aktiviteter i Danmark.
- Styrke investeringsfremmeindsatsen over for den japanske lægemiddelindustri, således at danske styrkepositioner i endnu højere grad vil blive markedsført for at tiltrække investorer og få disse til at placere forskning, udvikling og arbejdspladser i Danmark.
- Styrke og målrette indsatsen for at omsætte den betydelige japanske interesse for danske Smart City-løsninger (byer med intelligent forsyningsnet og smart infrastruktur) til investeringer i Danmark i tæt samarbejde med danske aktører på området.
- Igangsætte en indsats for at tiltrække japanske fødevarer virksomheder til Danmark med afsæt i danske kompetencer inden for bl.a. ingredienser, emballage, maskiner og fødevarer sikkerhed.
- Identificere japanske maritime virksomheder med interesse i at etablere sig i Danmark.

2.4 Partnerskaber – forskning og innovation

Især indenfor bioenergi, IKT og clean tech er der betydelige muligheder og potentiale for et styrket forsknings- og innovationssamarbejde og partnerskab mellem Danmark og Japan. Japan er en økonomisk og forskningsmæssig stormagt, tegner sig for tredjeflest forskning- og udviklingsinvesteringer i verden og står for knap 20% af verdens patentansøgninger. Danske viden- tunge og innovative SMV'er kan således i Japan finde strategiske partnere, hvor deres tekniske løsninger kan indgå i en forsknings- og udviklingsværdikæde, og dermed blive del af en koncern med global afsætning. Japan er samtidig en udviklet forskningsnation med mange

eliteuniversiteter. Danske forskere og undervisere kan derfor have stor værdi af et tættere samarbejde med det japanske forsknings- og uddannelsesmiljø.

Efter Fukushima-katastrofen er der sat en massiv reform af energisektoren i gang med øget fokus på vedvarende energi. Omlægningen indebærer store muligheder for udvikling og modning af grønne teknologier i samarbejde med de globale, teknologitunge og økonomisk stærke japanske konglomerater. Hertil kommer et betydeligt potentiale for forskningssamarbejde. Som et første skridt har den danske regering derfor afsat ekstra ressourcer til at fremme dansk-japansk forskningssamarbejde inden for bioenergi, herunder udnyttelse af biomasse, der kan omsættes til energi.

For bedre at udnytte mulighederne indenfor innovation i Japan vil der blive taget initiativ til at:

- Styrke forsknings- og innovationssamarbejdet ved at ansætte én innovationsmedarbejder ved ambassaden i Tokyo. Her sigtes særligt på at udbygge og styrke samarbejdet inden for kommercielle samarbejder, forskning og videregående uddannelse med fokus på IKT, clean tech og life science.
- Styrke det dansk-japanske forskningssamarbejde om bioenergi.

3.

Markedsbeskrivelse, danske styrkepositioner og indsatser

3.1 Grøn vækst, klima, energi og miljø

Katastrofen ved Fukushima Dai-Ichi atomkraftværket i 2011 har nødvendiggjort en omlægning af den japanske energipolitik. Inden katastrofen kom 30% af Japans el-produktion fra atomkraft, og planen var at øge andelen til 50%. Efter katastrofen er alle 48 tilbageværende reaktorer blevet midlertidigt nedlukket, mens de gennemgår sikkerhedstjek. Regeringen ønsker at genstarte et ukendt antal reaktorer, men har samtidigt liberaliseret elmarkedet og øget incitamenterne for grøn energi og energieffektivisering.

Grøn energi i Japan er væsentlig mindre udviklet end i de fleste andre avancerede økonomier, men det er et område i rivende udvikling. Grøn teknologi er en af Danmarks absolutte styrkepositioner, og der er derfor et enormt vækstpotentiale for dansk eksport, forskningssamarbejde samt tiltrækning af japanske investorer på området.

Japan har meget ubemærket sat sig i spidsen for globale investeringer i innovation indenfor miljø og energiteknologi med en hensigtserklæring om at investere betydelige private og offentlige midler på dette område over de næste fem år. Japan vil gå fra at være sværvægter til supersværvægter og vil da være afgørende for den globale udvikling indenfor grøn teknologi.

Liberaliseringen af energimarkedet er under forberedelse, og tiltagene for at styrke de grønne sektorer er vedtaget. Særligt skal det fremhæves, at Japan siden 1. juli 2012 har haft nogle af verdens højeste feed-in-tariffer, der er sikret i de næste 20 år (dvs. langtidskontrakter til producenter af vedvarende energi, som typisk indebærer et subsidie, der skal kompensere for de højere produktionsomkostninger). Det skaber naturligvis stor sikkerhed og mulighed for fremtidige investeringer. Tilsvarende nyder solenergi i Japan også nogle af verdens højeste feed-in-tariffer. Fra juli 2012 til februar 2013 er der godkendt adskillige projekter, som vil øge andelen af vedvarende energi i elproduktionen med 41%.

Vindkraft bidrog dog kun med mindre end en halv procent af den samlede energiproduktion i 2011. Hvor der tidligere har været skepsis angående vindmøller i Japan, er befolkning og regering blevet mere positiv efter Fukushima-ulykken, og der eksperimenteres flittigt med bl.a. flydende offshore vindmøller. Pga. striks miljøregulering har vindmarkedet dog endnu ikke foldet sig helt ud. Dette vil forandre sig i de kommende år. Det vurderes, at vindenergi vil kunne dække ca. 10% af Japans el-behov i 2050.

Indgåelse af et joint venture mellem Mitsubishi Heavy Industries og Vestas er ligeledes et stort løft for vindenergi og især danske kompetencer indenfor vindenergi i Japan. Mitsubishi Heavy Industries har samlet sine vindaktiviteter, som før lå i Hamburg og UK, i Danmark, hvilket cementerer Danmarks rolle som Global R&D Vindhud. Politisk vil det påvirke fremtidige beslutninger i Japan særdeles positivt, at en af nationens "egne" kernevirksomheder udvikler vindkompetencer i Danmark. Dertil vil samarbejdet åbne døren i Japan for danske underleverandører og dansk vindeksptise.

Japanske IKT virksomheder investerer voldsomt i "smart grid" og "home electronic management"-systemer. Flere japanske elektronikvirksomheder er gået sammen og dannet standarden HEMS (Home Electronic Monitoring System). Japans tilgang til energieffektiviseringer og smart grid er at udvikle ny teknologi til at effektivisere eller supplere eksisterende teknologi. Her kan danske lavteknologiske såvel som højteknologiske løsninger og eksport af samlede IKT-løsninger skabe banebrydende resultater. Japans energiforbrug pr. indbygger er ca. 10% over det gennemsnitlige forbrug i EU. I modsætning til forbruget i industrien, som har været faldende over de sidste fem år og er meget energieffektivt, så står Japans forbrugere for det høje energiforbrug. Det er særligt energiineffektive bygninger og boliger, der har skylden. Ny og mere striks lovgivning er på vej for at høste store effektiviseringsgevinster.

Fjernvarme og fjernkøling eksisterer stort set ikke i Japan. Det japanske marked har kun en femtedel af den danske installerede kapacitet, til trods for at befolkningen er 25 gange større. Dette forventes dog at ændre sig på grund af regeringens fokus på energieffektivitet. Eksempelvis ventes subsidier for fjernvarme og køling at blive en del af Japans kommende energiplaner. Danske virksomheder med kompetencer på området er anerkendte i Japan. Danske rådgivende ingeniører og danske virksomheders teknologiske løsninger på området vil kunne spille en stor rolle i fremtidige fjernvarme- og kølingsprojekter, indledningsvist ved etablering af referenceprojekter.

Japan har haft en officiel strategi for bioenergi side 2002. I juni 2013 blev strategien revurderet, og i otte byer skal opføres nye biomassekraftværker, hvor staten dækker op til 50% af udgifterne. Der ligger et stort potentiale for, at danske virksomheder med ekspertise inden for området kan bidrage til de otte byers omstilling til bioenergi. De danske løsninger og kompetencer indenfor bioenergi er ofte en generation foran mange af de eksisterende løsninger på markedet. Derfor vil de gennem markedsbearbejdning have bedre muligheder for at kunne udnytte de fordelagtige japanske subsidier i sektoren.

Et af den japanske regerings prestigeprojekter er "Future Cities" eller fremtidens byer. 11 udvalgte byer skal stå i spidsen for projektet og finde løsninger på fremtidens miljømæssige udfordringer og håndtering af den aldrende befolkning. Seks af byerne blev ødelagt af jordskælvet og den efterfølgende tsunami, der ramte Japan den 11. marts 2011. Danmark samarbejder allerede tæt med "fremtidens byer", og der var dansk ministerdeltagelse ved lanceringen af "International Forum on the FutureCity Initiative" i 2012.

Byggestandarder i Japan adskiller sig fra EUs. Japan har indført meget høje krav, især hvad angår brandsikkerhed og bygningsmaterialer. Det sker blandt andet på grund af risikoen for jordskælv, der ofte resulterer i brand. Godkendelse af byggematerialer er en omkostningstung post, og det er en stor byrde for mindre danske eksportører.

Danske virksomheders løsninger på området er særdeles konkurrencedygtige, men de lovmæssige forhindringer og nuværende strukturer gør det udfordrende. På nuværende tidspunkt kan virksomheder ansøge om, at deres løsninger og produkter kan blive en del af de japanske myndigheders "toprunner" program. Herigennem bliver den bedste løsning lovmæssigt gjort til minimumsstandard.

For at udnytte mulighederne inden for energi- og miljøteknologier i Japan vil der blive taget initiativ til at:

- Gennemføre fokuseret markedsføring af danske styrkepositioner gennem eksportfremstød og målrettede delegationsbesøg, herunder at udarbejde informationsmateriale på japansk, i et samarbejde mellem State of Green og ambassaden i Tokyo.
- Etablere samarbejde om at udnytte mulighederne og afsætte danske bioenergiløsninger i Japan. Det skal ske gennem øget forskningssamarbejde.
- Styrke det grønne samarbejde med en række japanske byer, blandt andet "fremtidens byer", og lancere en strategisk salgssalliance af danske virksomheder, der vil have fokus på samarbejde om infrastruktur og energiløsninger i forhold til konkrete projekter i samarbejdsbyerne.
- Indlede dialog med japanske myndigheder om bæredygtig urbanisering, håndtering af spildevand og luftforurening.
- Fortsætte dialogen med japanske myndigheder om energieffektivitet, klimatilpasning mv.

3.2 Sundhed

Den demografiske udvikling er altafgørende for fremtidens sundhedssektor i Japan. Japan har verdens ældste befolkning, og den vokser hurtigere end i noget andet land i verden. 40% af Japans indbyggere forventes at være over 65 år i 2055. I dag er det 23%. Det betyder, at markedet for ældrepleje og ydelser til ældre borgere hurtigt bliver større. Frihandelsaftalerne ventes at fjerne en række af de handelsbarrierer, som præger sektoren i dag.

Danske medicinalvirksomheder og virksomheder med speciale i hjælpemidler til ældre har oplagte muligheder for at indgå i samarbejder om den nye velfærdsteknologi. Ny teknologi og løsninger for de aldrende asiatiske befolk-

ninger vil med stor sandsynlighed blive udviklet i Japan. Der vil blive satset massivt på velfærdsteknologi i de kommende år. Det gælder bl.a. løsninger som intelligente toiletter, kommunikationsrobotter, løfterobotter mv. Med den stærke sociale og medicinske profil ses Danmark som en attraktiv partner i udviklingen af nye løsninger.

Grundet det høje kompetenceniveau og attraktive rammevilkår står Danmark stærkt i konkurrencen om japanske investeringer inden for sundheds- og velfærdsteknologi. Samtidig giver de store offentlige investeringer på sundhedsområdet i Danmark, særligt de massive investeringer i sygehusbyggerierne, mulighed for at tiltrække japanske investeringer og indgå i offentlig-private samarbejder med japanske virksomheder.

Markedet for medicin i Japan er verdens næststørste svarende til 11,7% af det globale marked. Fem ud af verdens 25 største medicinalvirksomheder er japanske, og der er derfor et stort potentiale for et øget samarbejde imellem danske og japanske virksomheder inden for denne sektor.

Farmaceutisk og medicinsk udstyr er Danmarks næststørste eksportvare i Japan, og hvis udviklingen fortsætter som forventet, vil det snart blive den største. De japanske myndigheder kræver dog særlige kliniske forsøg, der inkluderer japanske forbrugere, i forbindelse med godkendelse af medicinske produkter til det japanske marked. Dette gør processen mere tidskrævende og dermed dyrere. Den efterfølgende proces omkring opnåelse af markeds-

føringsgodkendelse er efter gradvise lovmæssige ændringer nu blevet forkortet. De specielle forhold i Japan gør dog, at sundhedssektoren fortsat er et nøgleområde for EU (og Danmark) i frihandelsforhandlingerne med Japan.

Telemedicin er meget udbredt i Japan og vil blive det endnu mere i takt med, at befolkningen flytter fra land til by. Det drejer sig både om "læge til læge" teknologier, hvor hospitaler og klinikker rådfører sig med eksperter via forskellige telemedicinske løsninger, og om læge-patient telemedicin. Det er områder, hvor Danmark står stærkt, og der vil derfor være gode muligheder for eksport og samarbejde.

Kilde Jf. figur i kilden http://www.efpia.eu/uploads/Figures_Key_Data_2013.pdf

For at udnytte mulighederne inden for sundhed og velfærdsteknologi vil der blive taget initiativ til at:

- Etablere samarbejde om velfærdsteknologi, bl.a. undersøge mulighederne for at indgå en samarbejdsaftale mellem relevante japanske og danske myndigheder, der har fokus på samarbejde om forskning og udvikling, testning samt fremme af japanske investeringer i Danmark inden for robot- og velfærdsteknologiske løsninger. (Jf. afsnit 2.3)
- Styrke myndighedsdialogen omkring innovation, sikkerhed samt patientcentricitet.
- Styrke indsatsen med at tiltrække investeringer fra den japanske farmaindustri. (Jf. afsnit 2.3)

3.3. Landbrug og fødevarer

Danmark har lang erfaring med at handle med landbrugs- og fødevarer med Japan. I 2012 steg eksporten med 4% til 4,9 mia. DKK, svarende til 39% af Danmarks samlede vareeksport til Japan. Med et samlet japansk fødevaremarked på ca. 2.574 mia. DKK er der dog et stort potentiale for yderligere vækst i eksporten af danske fødevarer og landbrugsprodukter. Herudover har danske virksomheder kompetencer inden for bl.a. fødevarer sikkerhed, emballage og maskiner, som giver gode muligheder for at tiltrække japanske investeringer på fødevareområdet. Japan har en selvforsyningsgrad af fødevarer på blot 39% og er derfor kritisk afhængig af importerede fødevarer, herunder især råvarer til videre forarbejdning. Således tegner råvarer til forarbejdningsindustrien sig for langt størstedelen af den danske fødevareeksport. I 2012 udgjorde dansk eksport af frossent svinekød 3,8 mia. DKK eller cirka 78% af den samlede danske fødevareeksport til Japan. Kødeksporten har dog over en tiårig periode været faldende, og de nyeste trends viser en stærkt stigende import af andre typer fødevarer til private label segmentet, altså produkter, som bliver solgt under butikskæders egne mærker.

Japanske forbrugere er særdeles interesserede i Danmark og danske fødevarer. Blandt andet ønsker flere eksklusive japanske supermarkeder og stormagasiner at få flere danske høj kvalitetsfødevarer på hyldeerne. Hidtil er det kun ganske få danske producenter af detailfødevarer, som har formået at etablere en eksport til Japan, men efter gennemførelse af en række tiltag, herunder den danske fødevareministers besøg i Japan i november 2013, er de japanske importører begyndt at udvise interesse for nu for alvor at sætte gang i importen

fra Danmark. Der er en stigende interesse fra de danske producenter i at eksportere til Japan. Det skyldes især, at Japan er et meget lukrativt højprismarked for fødevarer. En udfordring er dog, at der i dag er meget få danske detailfødevarer på de japanske hylder, og danske eksportører står derfor meget alene, når de skal ind på markedet. Af markedsføringshensyn er det derfor vigtigt, at der kommer et stort antal nye danske fødevarer på markedet på én gang.

Med det nuværende japanske fokus på øget frihandel, er den japanske landbrugssektor under stærkt reformpres, da det japanske landbrug er gammeldags og ineffektivt og ikke vil kunne klare sig i den øgede internationale konkurrence.

Den japanske landbrugssektor er meget bevidst om de danske styrker især i svineproduktionen. Det kan derfor blive et interessant eksportmarked for dansk landbrugsteknisk viden og udstyr samt for dansk avlsgenetik.

Endelig er der i forbindelse med omstillingsprocessen af landbrugssektoren stor japansk interesse for de danske erfaringer og den danske viden inden for miljø- og bioenergiteknologi i landbrugssektoren. Landbrugssektoren bør derfor også medtages i den danske satsning på miljø- og energiområdet.

Grundet tsunamien og ulykken på Fukushima-atomkraftværket, er mange japanere skeptiske overfor fødevarer sikkerheden ved fisk. Danske kompetencer indenfor akvakultursektoren kan her bidrage til at skabe nye industrier og dermed arbejdspladser i de tsunamiramte områder.

For at udnytte mulighederne inden for landbrug og fødevarer i Japan vil der blive taget initiativ til at:

- Etablere markedsføringsplatform for eksport af danske høj kvalitetsfødevarer til den japanske detailsektor.
- Indlede en særlig indsats til markedsføring af fødevareingrediensbranchen i Japan.
- Udvikle samarbejde til reduktion af markedshindringer på fødevare- og landbrugsområdet, herunder bl.a. ved myndighedsdialog og samarbejde om fødevare- og veterinær sikkerhed, effektivisering af landbrugs- og fødevareproduktionen samt udnyttelse af bioenergi potentialet.
- Markedsføre danske detailfødevarer overfor større japanske supermarkeder og døgnbutikker.
- Gennemføre pilotprojekt om fælles markedsføring af den danske akvakulturbranche i Japan.
- Styrke indsatsen for at tiltrække japanske investeringer på fødevareområdet. (Jf. afsnit 2.3)

3.4. IT og kommunikation

Japan er et af verdens mest innovative samfund, og den japanske IT-sektor er meget globalt orienteret. Hvis en dansk virksomhed bliver leverandør til den japanske IT-sektor, kan virksomheden blive global i et hug. Danske virksomheder med særlige nicheteknologier, som kan indgå i japanske virksomheders værdikæder, har en oplagt mulighed for at finde globale partnere. Samtidig giver Danmarks stærke erhvervsklynge på IT- og kommunikationsområdet gode muligheder for at tiltrække japanske investeringer, ikke mindst inden for sundheds-IT og Smart City-løsninger. Her vil der blive fokuseret på at gennemføre flere japanske delegationsbesøg til Danmark og danske eksperter besøg i Japan.

Japan er helt fremme i førerfeltet, når det gælder nye teknologier. Men antagelsen om, at Japan er globalt førende inden for alle teknologier, er dog forkert. Japan er på en

række områder absolut førende i verden. Det er tilfældet, når det drejer sig om mobil betaling, hurtigt internet, 3D teknologi osv. Hvis fokus imidlertid ændres til administration, netbanker og eGovernment, så er billedet helt anderledes. På dette område dominerer faxmaskinen stadig i Japan. Men effektiviseringer i både den offentlige og den private sektor gør, at der er ændringer på vej. Det giver muligheder for danske IT-leverandører, som typisk fokuserer på at effektivisere hele arbejdsprocessen, i modsætning til den traditionelle japanske softwareproducent, der kun fokuserer på dele af processen. Også grøn IT (energieffektiv og miljørigtig anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi), cloud services og netværksteknologi har potentiale til mere.

Selv inden for elektronikindustrien, der tidligere var totalt domineret af de store japanske industrigrupper, er der mulighed for dansk eksport, særligt af software applikationer.

For at udnytte mulighederne for danske virksomheder inden for IT og kommunikation i Japan vil der blive taget initiativ til at:

- Markedsføre succesfulde danske IT-løsninger og virksomheder overfor en bred vifte af japanske interessenter.
- Fokuserer på sundheds-IT og Smart City-løsninger ved at gennemføre flere japanske delegationsbesøg til Danmark og danske eksperter besøg i Japan. (Jf. afsnit 2.3)

3.5. Design og mode

Dansk design og mode samt skandinavisk livsstil er populær i Japan. Nordisk minimalisme, der har fokus på detaljer og funktionalitet, passer godt til japansk smag. Japanske hjem er små og giver kun plads til et lille udvalg af møbler, der ikke må være for dominerende.

Uanset om det handler om tøj eller køkkenborde, er kvalitet afgørende. Ligeså afgørende er historien om produktet. Japanske forbrugere ønsker, at produktet føles unikt og specielt lavet til dem, hvilket de til gengæld gerne betaler for.

Japan er verdens tredjestørste marked for beklædning og tilbehør med en forventet vækstrate på 1-2% pr. år de næste fem år. Udenlandske mærker har traditionelt været foretrukket i Japan. På trods af det, er eksklusive mærkevarer gået tilbage til fordel for mere personlige og unikke produkter. Japan er dog fortsat det største eksportmarked for mange internationale modevirksomheder.

Billigere produkter er også i den seneste tid begyndt at vinde frem, særligt blandt unge forbrugere. "Fast Fashion" og nu "Fast Design" (dvs. høj omsætningshastighed på modehusenes kollektioner, så trends bedre fanges) er som noget nyt i Japan blevet særdeles populært særligt blandt de unge forbrugere.

Japan har længe været Asiens førende land med hensyn til nyeste popkultur og mode, og resten af Asien lader sig inspirere af Japan. Af denne årsag bliver Japan ikke bare set som et stort marked, men også som et testmarked og springbræt til resten af Asien.

Den japanske modeindustri er domineret af nationale mærker, der primært får produceret deres tøj i Kina og andre asiatiske lande. Næsten 90% af import af beklædning og tilbehør kommer fra andre asiatiske lande.

De foretrukne udenlandske mærker er i skarp konkurrence med billigere nationale mærker, der ofte i design ligner de udenlandske. Det er derfor altafgørende for de udenlandske mærker, at de brander deres produkter på en unik måde.

Japan ses ofte som et referencemarked for mange brands og ikke som et marked med massiv afsætning. Indenfor møbelbranchen har flere etablerede, danske virksomheder dog et af deres største eksportmarkeder i Japan.

For at udnytte mulighederne inden for design og interiør på det japanske marked vil der blive taget initiativ til at:

- Gennemføre fokuseret markedsføring af dansk design, mode og arkitektur, herunder ved besøgsprogrammer for japanske journalister, meningsdannere og indkøbere i regi af markedsføringskonsortiet DANISH og i samarbejde med ambassaden i Tokyo.

3.6. Det Blå Danmark

Skibsfart er en naturlig del af den japanske økonomi, da landet er omgrænset af hav. Desuden er især den industrielle sektor i Japan i høj grad afhængig af både import og eksport. Industrien forbruger store mængder importerede råstoffer, mens dens egentlige vækstmuligheder i høj grad ligger i eksport af produkter.

Dette afspejler sig i godstrafikken på japanske havne, der i 2011 håndterede i alt 966 mio. tons gods. Størstedelen var importerede varer som jernmalm, kul og råolie, der samlet stod for omtrent 50% af den samlede godstrafik. Derudover importerer Japan også en række fødevarer, hvorimod størstedelen af landets eksporterede gods er køretøjer, elektronik og maskineri.

En betydelig del af godset til og fra de japanske havne bliver transporteret af danske rederier. Det vurderes, at danske rederiers omsætning ved transport til og fra Japan ligger på godt 10 mia. DKK årligt. Danske rederier er desuden repræsenteret med kontorer i storbyerne Tokyo, Osaka og Nagoya. Endvidere driver APM Terminals havnevirksomhed i Kobe og Yokohama.

Japanske værfter havde i 2012 en global markedsandel på 18%. Omkring 3% af den danske handelsflåde er bygget i Japan, og der afgives fortsat løbende ordrer fra danske rederier til japanske skibsværfter. Kvalitet er altafgørende for de japanske værfter, og flere danske leverandører har allerede et samarbejde med værfterne, men der vil være betydelige muligheder for øget salg til værfterne for danske leverandører af maritimt kvalitetsudstyr.

Også på myndighedssiden er der gode relationer mellem Danmark og Japan, som har mange fælles synspunkter, herunder i forhold til kvalitetsskibsfart og behovet for høje standarder for miljø og sikkerhed til søs. Japan er desuden

medlem af Consultative Shipping Group, en gruppe på 18 lande, der under dansk formandskab arbejder for åben og uhindret adgang til shipping-markeder globalt.

Regeringen offentliggjorde i december 2012 Vækstplanen for Det Blå Danmark, som i samarbejde med erhvervet satser på at fastholde og udbygge den danske maritime styrkeposition. Et centralt element i vækstplanen er tættere samarbejde mellem relevante aktører som Invest in Denmark, Søfartsstyrelsen og en række brancheorganisationer (herunder Rederiforeningen) om at styrke indsatsen for at tiltrække investeringer til den danske maritime klynge.

For at udnytte mulighederne i forhold til det japanske marked vil der blive taget initiativ til følgende:

- Som led i implementeringen af regeringens vækstplan for Det Blå Danmark vil Invest in Denmark og Søfartsstyrelsen arbejde på at identificere japanske maritime virksomheder med interesse i at etablere sig i Danmark. (Jf. afsnit 2.3)

4.

Initiativkatalog 2014–2016

Område/partnere	Potentiale	Handling/aktivitet	Forventet resultat
Grøn vækst			
<p>Grøn markedsføring</p> <p>Partnere Udenrigsministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet</p>	<p>Grøn energi i Japan spiller en væsentlig mindre rolle end i de fleste andre udviklede økonomier, men det er et område i rivende udvikling. Grøn teknologi er en af Danmarks absolutte styrkepositioner, og der er derfor et enormt vækspotentiale for dansk eksport, forsknings-samarbejde samt tiltrækning af japanske investorer på området. Der er imidlertid behov for bedre markedsføring af grønne danske løsninger, der er relevante for det japanske marked.</p>	<p>Gennemføre fokuseret markedsføring af danske styrkepositioner inden for det grønne område i et samarbejde mellem State of Green og Ambassaden i Tokyo. Formidlingen foregår via www.stateofgreen.com, hvor der stilles japanskproget materiale til rådighed samt via diverse sociale medier. Herudover prioriteres henvendelser fra japanske medier, virksomheder og beslutningstagere, hvor State of Green aktivt går ind i tilrettelæggelsen af relevante turprogrammer.</p>	<p>Bedre kendskab i Japan til danske spidskompetencer på energi og miljøområdet.</p>
<p>Samarbejde om bioenergi</p> <p>Partnere Udenrigsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet</p>	<p>Japan står overfor en stor energiom-lægning, hvor bioenergi spiller en stor rolle. Den eksisterende japanske bioenergilovgivning og løsninger støtter op omkring første generation bioenergi. Ved etablering af forskningssamarbejde med de rette japanske institutioner vil der være mulighed for at præge ny lovgivning og det fremtidige marked i Japan til nytte for danske virksomheder.</p>	<p>FIVU, regionerne og ambassaden i Tokyo etablerer samarbejde om udnyttelse af mulighederne i Japan indenfor bioenergi, med øget forskningssamarbejde og fokus på afsætning af danske bioenergi-løsninger i Japan.</p>	<p>Øget forskningssamarbejde og øget afsætning af danske teknologiske løsninger og knowhow indenfor bioenergi.</p>
<p>Fremtidens byer</p> <p>Partnere Udenrigsministeriet</p>	<p>Projektet "Future Cities" eller "Fremtidens byer" med 18 deltagende byer sigter mod at finde løsninger på fremtidens miljømæssige udfordringer samt håndtering af den aldrende befolkning. Seks af byerne blev ødelagt af jordskælvet og den efterfølgende tsunami i Japan i 2011. Danmark samarbejder allerede tæt med "Fremtidens byer". De danske løsninger og kompetencer indenfor bioenergi vurderes at være en generation foran mange af de eksisterende løsninger på markedet. Derfor vil de gennem markedsbe- arbejdning have bedre muligheder for at kunne udnytte de fordelagtige japanske subsidier i sektoren.</p>	<p>Styrke samarbejdet med japanske byer om infrastruktur- og energiløsninger, bl.a. gennem underskrivelse af samarbejdsaftaler med fokusbyer samt etablere en strategisk salgsalliance af danske virksomheder med fokus på introduktion af dansk energiteknologi i store projekter.</p>	<p>Introduktion af dansk energi-teknologi i vigtige referenceprojekter.</p>

Område/partnere	Potentiale	Handling/aktivitet	Forventet resultat
-----------------	------------	--------------------	--------------------

Grøn vækst – fortsat

<p>Myndighedsdialog om miljø</p> <p>Partnere Udenrigsministeriet, Miljøministeriet</p>	<p>Styrke samarbejdet med de japanske myndigheder om bæredygtig urbanisering, håndtering af spildevand, vandeffektivitet og reduktion af luftforurening samt synliggøre danske styrkepositioner på miljøområdet med henblik på at understøtte danske virksomheders muligheder på det japanske marked.</p>	<p>Ambassaden med bidrag fra Miljøministeriet vil indlede dialog med de japanske myndigheder omkring bæredygtig urbanisering, håndtering af spildevand, vandeffektivitet samt reduktion af luftforurening.</p>	<p>Bedre kendskab i Japan til danske spidskompetencer på miljøområdet.</p>
<p>Myndighedsdialog om energi</p> <p>Partnere Klima-, Energi- og Bygningsministeriet, Udenrigsministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet</p>	<p>Styrke samarbejdet med de japanske myndigheder om fx energifektivitet, klimatilpasning samt synliggøre danske styrkepositioner på energiområde med henblik på at understøtte danske virksomheders muligheder på det japanske marked.</p>	<p>Klima-, Energi- og Bygningsministeriet vil fortsætte dialogen med de japanske myndigheder på energiområdet, fx ved i samarbejde med State of Green at modtage japanske delegationer samt ved evt. ekspertbesøg i Japan.</p>	<p>Bedre kendskab i Japan til danske spidskompetencer på energiområdet.</p>

Område/partnere	Potentiale	Handling/aktivitet	Forventet resultat
-----------------	------------	--------------------	--------------------

Sundhed

<p>Samarbejde om sundheds- og velfærdsteknologi/ Investeringsfremme</p> <p>Partnere Erhvervs- og Vækstministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Udenrigsministeriet</p>	<p>Den demografiske udvikling i Japan betyder, at markedet for velfærdsydelse til ældre borgere bliver større. Samtidig forventes den kommende frihandelsaftale mellem EU og Japan at fjerne en række af de handelsbarrierer, som præger sektoren i dag. Det giver mulighed for danske virksomheder, som bl.a. kan samarbejde med japanske partnere om udviklingen af ny sundheds- og velfærdsteknologi.</p>	<p>Undersøge muligheden for at etablere samarbejde om sundheds- og velfærdsteknologi, herunder indgåelse af en samarbejdsaftale med relevante japanske myndigheder med fokus på samarbejde om forskning og udvikling, testning samt fremme af japanske investeringer i Danmark inden for sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger, med særligt fokus på japanske robotteknologiske virksomheder. Fælles projekt under regeringens vækstplan for sundheds- og velfærdsløsninger.</p>	<p>Styrket kommercielt samarbejde om sundheds- og velfærdsteknologi, herunder styrket dansk eksport til Japan og flere japanske investeringer i Danmark.</p>
<p>Myndighedsdialog</p> <p>Partnere Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Udenrigsministeriet</p>	<p>Gennem dialog mellem japanske og danske myndigheder vil danske farma- og medicovirksomheders muligheder i Japan understøttes og udbygges</p>	<p>Sundhedsministeriet vil indlede en dialog med de japanske myndigheder omkring bl.a. innovation, sikkerhed og patientcentricitet.</p>	<p>Bedre platform for og hurtigere godkendelse af danske lægemidler til forøgelse af dansk eksport.</p>
<p>Investeringsfremme – life science</p> <p>Partnere Udenrigsministeriet</p>	<p>Styrke potentialet for japanske investeringer i Danmark inden for life sciences, hvor Danmark huser en af Europas stærkes klynger.</p>	<p>Styrke investeringsfremmesatsen over for den japanske lægemiddelindustri, således at danske styrkepositioner i endnu højere grad vil blive markedsført for at tiltrække investorer og få disse til at placere forskning, udvikling og arbejdspladser i Danmark.</p>	<p>Øge japanske virksomheders kendskab til deres muligheder for at etablere sig eller udvide aktiviteterne i Danmark.</p>

Område/partnere	Potentiale	Handling/aktivitet	Forventet resultat
Digital vækst			
<p>Markedsføring af IT-løsninger</p> <p>Partnere Udenrigsministeriet</p>	<p>Danmark er et af de mest digitaliserede samfund i verden, og mange danske teknologivirksomheder har derfor en fordel ift. internationalisering. Det japanske samfund er også kendetegnet ved at indeholde verdens mest avancerede teknologivirksomheder og -løsninger, men er samtidigt også et samfund, der på mange områder er langt fra at opnå det fulde potentiale ved digitalisering. Det gælder særligt indenfor den offentlige sektor.</p>	<p>Markedsføre succesfulde danske IT-løsninger og -virksomheder, der eksempelvis har udviklet og implementeret IT-løsninger, som har nedsat omkostninger til administration eller produktion og præsentere disse løsninger for en bred vifte af japanske interessenter.</p>	<p>Øget afsætning af danske IT-løsninger, der fremmer digitalisering og effektivisering af forskellige processer.</p>

<p>Investeringsfremme – IKT</p> <p>Partnere Udenrigsministeriet</p>	<p>Japanske globale IKT-virksomheder kan bruge Danmark som udviklingsplatform ved udnyttelse af Danmarks åbne tilgang til databenyttelse og danske kompetencer indenfor big data, som ikke findes i Japan. Det kan udnyttes til at sikre investeringer indenfor IKT, herunder Smart City-løsninger.</p>	<p>Styrke og målrette indsatsen for at omsætte den betydelige japanske interesse for danske Smart City-løsninger til investeringer i Danmark i tæt samarbejde med danske aktører på området.</p>	<p>Øgede investeringer i Danmark.</p>
--	---	---	---------------------------------------

Område/partnere	Potentiale	Handling/aktivitet	Forventet resultat
Fødevarer			
<p>Markedsføring af højkvalitetsfødevarer</p> <p>Partnere Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Udenrigsministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet, Regionale væksthuse</p>	<p>Interessen fra dansk side skyldes, at Japan er et lukrativt højprismarked for fødevarer, herunder økologiske varer indenfor gourmet- og helse-segmentet, som der er stigende efterspørgsel efter i Japan.</p>	<p>Etablering af markedsføringsplatform for eksport af højkvalitetsfødevarer til Japan og Sydkorea</p>	<p>Øget dansk eksport af højkvalitetsfødevarer.</p>

<p>Markedsføring af ingredienser</p> <p>Partnere Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Udenrigsministeriet, Regionale væksthuse</p>	<p>Danske ingrediensvirksomheder er godt placerede på det japanske marked, men da de i høj grad arbejder individuelt, er den store danske styrke på området ikke åbenlyst.</p>	<p>Særlig indsats til markedsføring af fødeareingrediensbranchen i Japan.</p>	<p>Positionering af den danske fødeareingrediensbranche som verdensførende og dermed øget eksport.</p>
--	--	--	--

Område/partnere	Potentiale	Handling/aktivitet	Forventet resultat
Fødevarer – fortsat			
<p>Myndighedsdialog og reduktion af barrierer</p> <p>Partnere Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Udenrigsministeriet</p>	<p>Øget samarbejde med de japanske myndigheder om blandt risikovurdering af fødevarer, ingredienser mv., samt om veterinær sikkerhed for at opnå bedre markedsadgang og udnytte det store potentiale for afsætning af fødevarer, landbrugsprodukter og know-how på det japanske marked.</p>	<p>Samarbejde til reduktion af markedshindringer og udbygning af potentiale for eksport på fødevarer- og landbrugsområdet, herunder ved etablering af dialog og samarbejde på bl.a. myndighedsniveau til fremme af gensidig forståelse og vidensudveksling om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fødevarer- og veterinær sikkerhed, • effektivisering af landbrugs- og fødevarerproduktionen, samt • udnyttelse af bioenergipotentialet i landbrugssektoren”. 	<p>Lettere markedsadgang med færre handelsbarrierer for at opnå større udnyttelse af eksportpotentialet for dansk kødeksport. Dertil åbning af markedet for dansk oksekød.</p>
<p>Markedsføring af detailfødevarer</p> <p>Partnere Udenrigsministeriet</p>	<p>Der er få danske detailfødevarer på de japanske hylder til trods for en stigende efterspørgsel. Potentielle danske eksportører skal starte helt fra bunden med at få deres produkter ind på det japanske marked, herunder opbygge hele import- og markedsføringslogistikken.</p>	<p>Markedsføring af danske detailfødevarer i samarbejde med relevante erhvervsorganisationer overfor større japanske supermarkeder og døgnbutikker, herunder fælles eksportfremstød i forbindelse med ministerbesøg.</p>	<p>Øget eksport af danske detailfødevarer.</p>
<p>Markedsføring af akvakulturbranchen</p> <p>Partnere Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Udenrigsministeriet, Fiskerisektoren</p>	<p>Grundet tsunamien og ulykken på Fukushima atomkraftværket er mange japanere skeptiske overfor fødevarer sikkerheden af fisk, og formålet med dette projekt er at eksponere udstyr og de danske kompetencer indenfor akvakultursektoren, hvilket tillige kan skabe nye industrier og dermed arbejdspladser i de tsunamiramte områder.</p>	<p>Fælles markedsføring af akvakulturbranchen (foder, teknologi og know-how).</p>	<p>Eksponering af dansk teknologi med henblik på øget eksport.</p>
<p>Investeringsfremme – fødevarer</p> <p>Partnere Udenrigsministeriet</p>	<p>Stærke danske kompetencer inden for ingredienser, emballage, maskiner og fødevarer sikkerhed vurderes at have interesse for den japanske fødevarerindustri.</p>	<p>Igangsætte en indsats for at tiltrække japanske fødevarer virksomheder til Danmark med afsæt i danske kompetencer inden for bl.a. ingredienser, emballage, maskiner og fødevarer sikkerhed.</p>	<p>Øget kendskab til mulighederne for japanske virksomheder til at etablere sig eller udvide aktiviteterne i Danmark</p>
Område/partnere	Potentiale	Handling/aktivitet	Forventet resultat

Kreativ vækst

<p>Markedsføring af dansk design og mode</p> <p>Partnere Udenrigsministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet</p>	<p>Dansk design, mode og livsstil er populært i Japan, idet den nordiske minimalisme med fokus på detaljer og funktionalitet passer godt til japansk smag. Japan er verdens tredjestørste marked for beklædning og tilbehør, men dansk eksport er begrænset.</p>	<p>Gennemføre fokuseret markedsføring af dansk design, mode og arkitektur i regi af DANISH, bl.a. gennem samarbejde med ambassaden i Tokyo og gennem tilrettelæggelse af turprogrammer for japanske journalister, meningsdannere og indkøbere.</p>	<p>Øget kendskab til dansk design, mode og arkitektur</p>
--	--	---	---

Område/partnere	Potentiale	Handling/aktivitet	Forventet resultat
-----------------	------------	--------------------	--------------------

Innovativ og vidensbaseret vækst

<p>Innovationsprojekter</p> <p>Partnere Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udenrigsministeriet</p>	<p>Japan er nummer tre på listen over R&D investeringer i verden og står samtidig for 20% af det samlede antal patentansøgninger i verden. Japan foretager næstflest R&D investeringer i udlandet, kun overgået af USA. Der er derfor et stort uudnyttet potentiale i den japanske R&D industri.</p>	<p>Styrke forsknings- og innovationssamarbejdet gennem ansættelse af en innovationsmedarbejder ved ambassaden i Tokyo. Der fokuseres på samarbejdet inden for forskning og videregående uddannelse og kommercielle samarbejder med fokus på bioenergi, IKT og clean tech.</p>	<p>Øget innovationssamarbejde og kommerciel samarbejde med japanske institutioner og virksomheder.</p>
<p>Innovationsprojekter</p> <p>Partnere Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udenrigsministeriet</p>	<p>I kølvandet på Fukushima katastrofen fokuseres der på deregulering af energisektoren. Omlægninger i energisektoren giver store muligheder for udvikling og modning af grøn teknologi. Heraf opstår et betydeligt potentiale for forskningssamarbejde. Der satses særligt på bioenergi.</p>	<p>Styrke det dansk-japanske forskningssamarbejde om bioenergi ved gennemførelsen af et målrettet projekt i 2014.</p>	<p>Positionering af danske kompetencer inden for bioenergi.</p>

Område/partnere	Potentiale	Handling/aktivitet	Forventet resultat
-----------------	------------	--------------------	--------------------

Frihandelsaftale

<p>Frihandelsaftale mellem EU og Japan</p> <p>Partnere Udenrigsministeriet</p>	<p>Udnyttelse af den forventede frihandelsaftale mellem EU og Japan vurderes at kunne fremme dansk eksport til Japan med op mod 70%. Det er navnlig landbrugs- og fødevarerhvervet samt lægemiddelindustrien, der har meget stærke interesser i en åbning af det japanske marked.</p>	<p>Sikre at de væsentligste danske eksporterhverv inddrages i forhandlingerne om en frihandelsaftale, herunder især sundheds- og fødevarerområdet. Løbende oplysningsvirksomhed om frihandelsforhandlingerne, bl.a i samarbejde med de relevante erhvervsorganisationer. Målrettet oplysning om en endelig frihandelsaftale og mulighederne for danske eksportvirksomheder.</p>	<p>Bredt kendskab til frihandelsforhandlingerne og en endelig frihandelsaftale i dansk erhvervsliv</p>
---	---	--	--

Område/partnere	Potentiale	Handling/aktivitet	Forventet resultat
-----------------	------------	--------------------	--------------------

Blå Danmark

<p>Investeringsfremme</p> <p>Partnere Udenrigsministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet</p>	<p>Japan er en stor maritim nation med mange virksomheder både inden for skibsfart, skibsbygning og maritim teknologi og tjenesteydelser. Der findes allerede japanske maritime virksomheder i Danmark, ligesom det vurderes, at Danmark har gode rammebetingelser for maritime erhverv.</p>	<p>Som led i eksekvering af regeringens vækstplan for Det Blå Danmark vil Invest in Denmark og Søfartsstyrelsen arbejde på at identificere japanske maritime virksomheder med interesse i at etablere sig i Danmark.</p>	<p>Øget kendskab i Japan til Danmark som attraktivt investeringsland for maritime virksomheder.</p>
---	--	---	---

Vækst via Eksport: Danmark – Japan 20 konkrete vækstinitiativer inden for eksport, investeringer og innovation

Såfremt spørgsmål kan henvendelse rettes til:

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
Tlf.: +45 33 92 00 00

Design

e-Types Daily

Foto

Forside: Torsakarin, Dreamstime.com
Side 4: Yuryz, Dreamstime.com
Side 6: Susi-paku
Side 9: Tomgriger, Dreamstime.com
Side 11: Sakuragirin, Dreamstime.com
Side 13: Susi-paku
Side 15: Chen Pu, Dreamstime.com
Side 16: Sean Pavone, Dreamstime.com
Side 18: Vichaya Kiatying-angsulee, Dreamstime.com
Side 19: Chaoss, Dreamstime.com
Side 20: Masaoz, Dreamstime.com

Web

Publikationen kan hentes på
www.um.dk

Udenrigsministeriet – Eksportrådet

I samarbejde med:

- Erhvervs- og Vækstministeriet
- Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
- Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
- Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse